

TABAKAS IZSTRĀDĀJUMU APRĪTE 2013.gada 3 mēnešos

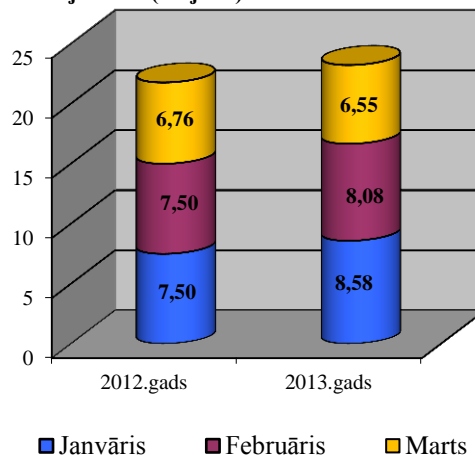
1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem

1.attēls

2013.gada trīs mēnešos par tabakas izstrādājumiem iekasēti Ls 23,2 milj., kas ir par Ls 1,5 milj. jeb 7% vairāk kā pērnā gada attiecīgajā periodā (skat. 1. un 2.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumu pieaugums skaidrojams ar 2013.gada divos mēnešos patēriņam nodoto legālo cigarešu daudzuma pieaugumu par 2% salīdzinot ar pērnā gada divu mēnešu rādītāju, tomēr minētais fakts vēl neliecina par situācijas uzlabošanos, jo šī gada martā legālo cigarešu tirdzniecības apjomi samazinājušies par 9% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada martu, tādējādi kopējie trīs mēnešu rādītāji ir par 2% zemāki kā 2012.gadā.

Akcīzes nodokļa ieņēmumi par tabakas izstrādājumiem (milj. Ls)

2. Tabakas izstrādājumu aprītē iesaistīto komersantu loks

2013.gada marta beigās Latvijā:

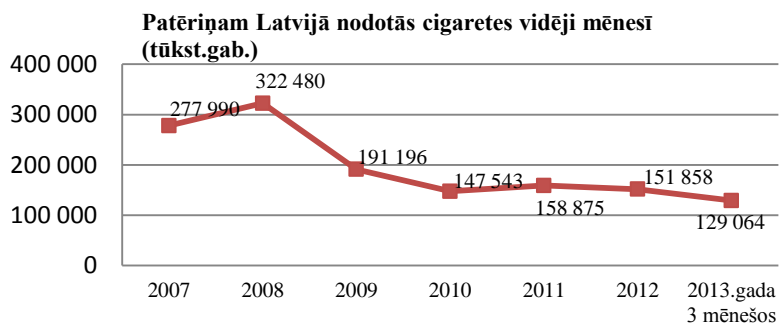
- 1) 26 komersantiem bija spēkā esošas licences akcīzes preču noliktavu turētāju darbībai ar tabakas izstrādājumiem, no kuriem 2 ir tiesības ražot, apstrādāt un pārstrādāt tabakas izstrādājumus, bet vēl 2 komersantiem ir tiesības veikt fasēšanas darbības;
- 2) 10 komersantiem bija spēkā esošas speciālās atļaujas (licences) reģistrēta nosūtītāja darbībai ar tabakas izstrādājumiem;
- 3) 35 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu vairumtirdzniecībai;
- 4) 3098 spēkā esošas licences tabakas izstrādājumu mazumtirdzniecībai.

3. Patēriņam Latvijā nodotie tabakas izstrādājumi

Patēriņam Latvijā nodoto tabakas izstrādājumu apjomu izmaiņas tiešā veidā ietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā. Tā kā ieņēmumi par cigaretēm sastāda 97% no kopējiem akcīzes nodokļa ieņēmumiem par tabakas izstrādājumiem, vislielākā ietekme uz budžeta ieņēmumiem ir no legālo cigarešu apjomu izmaiņām.

2.attēls

Kopš 2009.gada sākuma strauji kritās legālo cigarešu apjomi, ņemot vērā kopējo ekonomisko rādītāju lejupslīdi, akcīzes nodokļu politikas izraisīto cenu kāpumu (kopš 2009.gada cena kāpusi par aptuveni 21% – vispieprasītākā mazumtirdzniecības cena no Ls 1,48 par

pacīņu 2009.gadā palielinājusies līdz Ls 1,79 par paciņu 2012.gadā) un nelegālā tirgus paplašināšanos, taču kopš 2010.gada legālā cigarešu tirgus apjomi ir nostabilizējušies.

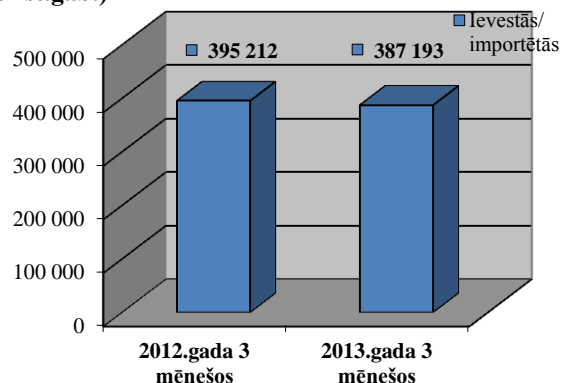
3.attēls

Šī gada trīs mēnešos ievestos/importētos tabakas izstrādājumus patēriņam Latvijā nodeva 11 komersanti.

2013.gada trīs mēnešos patēriņam Latvijā kopumā nodoti 387,2 milj. cigarešu, kas ir par 8 milj. cigarešu jeb par 2% vairāk kā 2012.gada attiecīgajā periodā (skatīt 4.pielikuma 2.tabulu).

Viss cigarešu apjoms, kas kopš 2010.gada marta nodots patēriņam, ir ievests Latvijā no citām valstīm.

Patēriņam Latvijā nodotās cigaretes (tūkst.gab.)

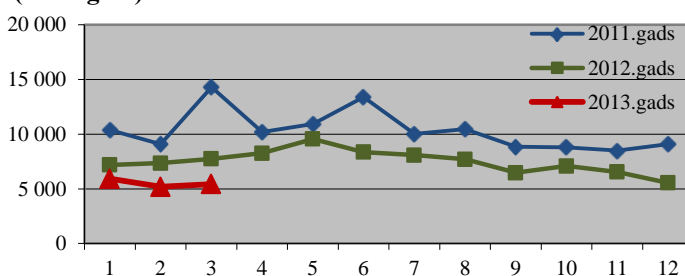

Cigāriem un cigarillām šobrīd ir divas reizes zemāka akcīzes nodokļa likme kā cigaretēm.

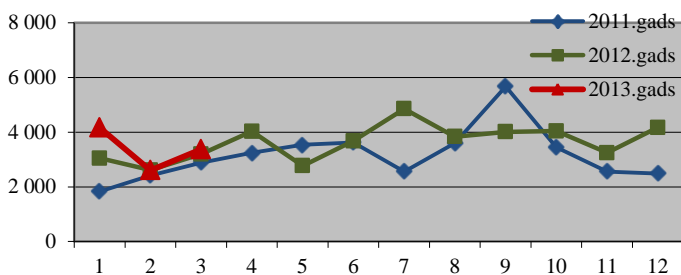
4.attēls

Cigāri un cigarillas patēriņam Latvijā šī gada trīs mēnešos nodoti 16,5 milj. apjomā, kas **par 26% mazāk** kā 2012.gada trīs mēnešos.

Patēriņam Latvijā nodotie cigāri un cigarillas (tūkst.gab.)

Patēriņam Latvijā nodotā smēķējamā tabaka (kg)

5.attēls

Smēķējamās tabakas

apjoms 2013.gada trīs mēnešos salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu pieaudzis par 15% – kopumā patēriņam Latvijā šī gada trīs mēnešos nodoti 10 148 kg smēķējamās tabakas.

4. Tabakas izstrādājumu ražošana

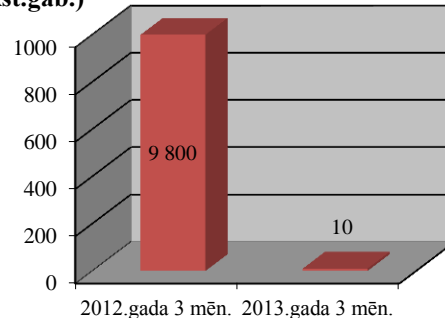
Latvijā šobrīd ir divi akcīzes preču noliktavu turētāji, kuriem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu ražošanu, vēl diviem komersantiem ir tiesības veikt tabakas izstrādājumu fasēšanu.

Līdz šim Latvijā tiek ražotas tikai cigaretes, taču viss apjoms, kas kopš 2009.gada nogales tiek ražots Latvijā, saskaņā ar komersantu deklarēto, tiek izvests no Latvijas.

2013.gada trīs mēnešos Latvijā saražoti 10 tūkst. cigarešu.

6.attēls

Saražotais cigarešu apjoms (tūkst.gab.)

5. Tabakas izstrādājumu aprīte citās akcīzes preču noliktavās

Tabakas izstrādājumu aprīte atliktajā akcīzes nodokļa maksāšanas režīmā neietekmē akcīzes nodokļa ieņēmumus valsts budžetā, tomēr ir būtisks akcīzes preču aprītes posms, kas prasa īpašus uzraudzības pasākumus akcīzes nodokļa nodrošinājuma kontroles veidā.

2013.gada trīs mēnešos akcīzes preču noliktavās Latvijā ievesti 899 milj. cigarešu, 35 milj. cigāru un cigarillu, kā arī 10571 kg smēķējamās tabakas.

Salīdzinot ar pērnā gada attiecīgo periodu par 3% samazinājies ievesto cigarešu apjoms un par 29% cigāru un cigarillu apjoms, savukārt ievestās smēķējamās tabakas apjoms pieaudzis par 30%.

No akcīzes preču noliktavām šī gada trīs mēnešos uz citām valstīm tika izvesti 433 milj. cigarešu, 13 milj. cigāru un cigarillu un 287 kg smēķējamās tabakas. Savukārt kuģu un lidmašīnu apgādei, kā arī tirdzniecībai beznodokļu veikalos 2013.gada trīs mēnešos nodoti 8,5 milj. ievesto/importēto cigarešu, 8 tūkst. cigāru un cigarillu, kā arī 24 kg smēķējamās tabakas.

6. Cigarešu realizācija mazumtirdzniecībā

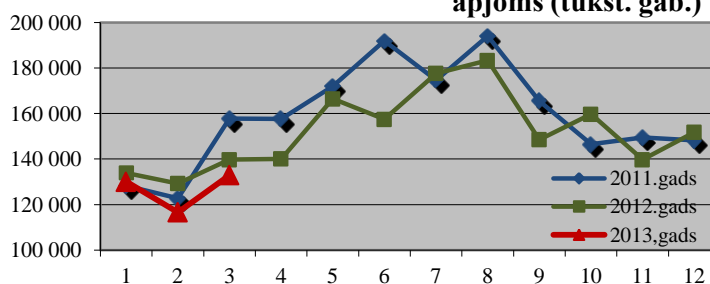
Kā tirgus attīstības tendences būtisks raksturojošais rādītājs ir tabakas izstrādājumu patēriņš valstī. Pēc tabakas izstrādājumu aprītē iesaistīto komersantu sniegtajiem datiem iespējams aprēķināt kopējo daudzumu, kas novirzīts realizācijai mazumtirdzniecības tīklā.

7.attēls

2013.gada trīs mēnešos mazumtirdzniecībai novirzīti 379 milj. cigarešu, kas ir par 24 milj. cigarešu jeb **par 6% mazāk** kā 2012.gada attiecīgajā periodā.

Tomēr šis zems līmenis vēl neliecina par stabilu tendenci, jo, iestājoties siltākam laikam, kā ierasts sagaidāms arī legālo cigarešu patēriņa pieaugums.

Mazumtirdzniecībai novirzītais cigarešu apjoms (tūkst. gab.)

Latvijas patērētāju vidū vispopulārākās ir "Winston", „More” un "Chesterfield" markas cigaretes. Populārāko cigarešu nosaukumus un lielākos tabakas izstrādājumu importētājus skatīt 5.pielikumā.

Gaile 67016880

Analītiskajā materiālā un pielikumos apkopota informācija no VID informācijas sistēmās iesniegtajiem pārskatiem uz datu apkopošanas brīdi. Informācija turpmākajās publikācijās var tikt precizēta.